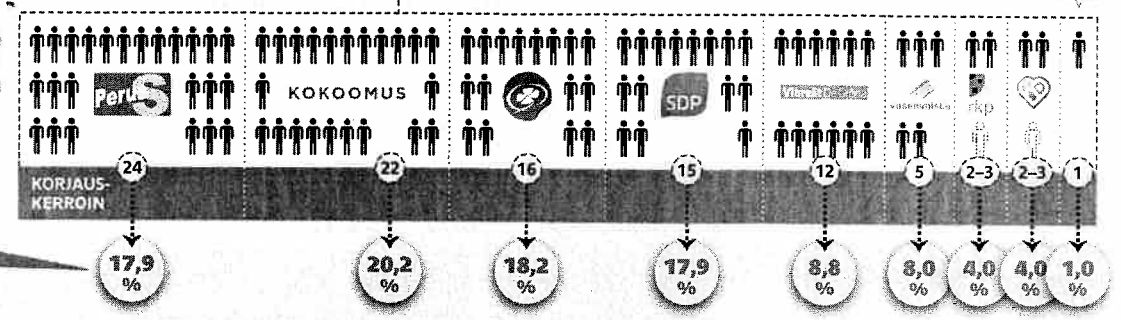

HS-gallupin mukaan 140 äänioikeutetusta suomalaisesta (100) aikoo äänestää eduskuntavaaleissa.

muu puolue

eivät äänestä

Esimerkiksi haastatelluissa 24 % sanoi äänestävänsä perussuomalaisia, mutta korjauskerron laskee kannatuksen 17,9 prosenttiin.

Kaikki neljä suurinta puoluetta mahtuu virhemarginaalin sisään. Suurinta puoluetta ei siis tiedä kukaan.

Lähde: HS-gallupin 24. 1.-14. 2. 2011 puhelinhaastattelujen täydelliset tiedot. TNS Gallup haastatteli 2 183 henkilöä.

Perussuomalaisien kannatus olisi jo 24 prosenttia ilman korjauskertoimia

Suurinta puoluetta saati nopean nousijan todellista kannatusta ei tiedä nyt kukaan.

tiedustelujen niin sanottu korjauskertoimella muutetaan gallupien raakadatan tietoja.

Muutosta ei tehdä huijaus-tarkoituksessa, vaan mahdollisimman tarkkaan osumatarkkuuteen pääsemiseksi.

Luvut ovat aitoja esimerkiksi HS:n tammikuun kannatusmittauksesta.

Äkkiseltään homma kuulostaa tulosten manipuloimilta.

Jos 24 henkilöä sadasta sanoo äänestävänsä perussuomalaisia, moni uskoo, että perussuomalaisien kannatus on lähempänä 24 prosenttia kuin tilastotietokoneiden väittämää 17,9 prosenttia.

Tosiasiaa perussuomalaisien kannatuksen määrää ei tiedä kukaan.

KORJAUSKERTOIMET tulivat Suomessa laajemman yleisön tietoisuuteen vihreiden kannatuksen nousuvaiheessa. Kun tiedustelut lupasivat vihreille suurempaa kannatusta

kuin mikä sitten toteutui, tietoja täytyi rukata.

Helsingin Sanomille mielipidemittaukset tekevä TNS Gallupin toimialajohtaja Juhani Pehkonen kertoo, että korjauskertoimilla poistetaan tutkijoiden havaitsemia virheellisiä tietoja.

Tiedusteluihin vastaavat henkilöt valehtelevat tai salaavat puoluekantojaan tai unohtavat, mitä puoluetta viimeksi äänestivät.

GALLUPISSA kysytään kaksi kysymystä: Mitä puoluetta äänestäisit nyt ja mitä äänestit edellisissä kunnallisvaaleissa?

Sitten kunnallisvaalivastauksia verrataan todelliseen vaalitulokseen ja valehtelu ja unohtus korjataan oikeaksi tulokseksi. Seuraavaksi laskeaan ilmoitetun ja aiemman äänestyskäyttäytymisen muutuskertoimen.

"Sitten otetaan mukaan uudet äänestäjät, joista ei voi-

da olettaa mitään", Pehkonen selittää.

Lopuksi tulosta korjataan vielä aiempiin tutkimuksiin nojautuvilla tiedoilla. Korjaukset eivät perustu tutkijoiden tuntemuksiin vaan pitkän aikavälin tutkimuksiin äänestyskäyttäytymisestä.

Pehkonen mukaan tiedustelut kertovat kannatuksen nousuista ja laskuista, mutta eivät tarkasti kannatuksen tasosta. Esimerkiksi nyt neljä suurinta puoluetta mahtuvat kaikki virhemarginaalin sisään. Kukaan ei oikeasti tiedä, mikä on suurin puolue.

TIETYISSÄ puolueissa kannatus on suurta sellaisissa väestöryhmissä, joita ei tiedusteluilla tavoiteta. Esimerkiksi vasemmistoliiton kannatus tuplaantuu säännönmukaisesti vaaleissa raakadatan verrattuna, Pehkonen kertoo.

Vihreillä taas on haamuäänestäjiä eli "olisien äänestä-

nyt, jos olisin mennyt äänestämään"-porukkaa.

Rkp:n Vaasan vaalipiirissä olevat ruotsinkieliset kannattajat taas jättävät vastaamatta muita useammin suomenkieliseen tiedusteluun ja eläkeläi-

set haluavat muita hanakammin salata kantansa.

"Ongelma on siinä, pitävätkö tulokset enää paikkaansa, jos ihmiset vaihtavat radikaalisti puoluekantoja", Pehkonen pohtii.

TAUSTA

Mikä on virhemarginaali?

MIELIPIDETIEDUSTELUJEN toinen kummajainen on virhemarginaali.

Perinteisesti tiedustelujen lopussa muistetaan mainita, että tulosten virhemarginaali on suurten puolueiden osalta kaksi prosenttia suuntaansa.

Se on vain peukalosääntö, joka kertoo yli 20 prosentin kannatusta nauttivan puolueen virhemarginaalin kahden tuhat hengen otoksesta.

Jos esimerkiksi kokoomuksen kannatus olisi gallup-tuloksen mukaan 20 prosenttia, tosi-

asiassa kokoomuksen kannatus on tällöin kansalaisten keskuudessa 95 prosentin todennäköisyydellä mitä tahansa 18,3 prosentin 21,8 prosentin välillä.

Näin tarkka vaihteluväli kannatukselle on tällöin 3,5 prosenttiyksikköä. Tuon vaihteluvälän sisällä kaikki tulokset ovat yhtä todennäköisiä.

Toisin sanoen mainittu 20 prosentin tulos ei edes ole yhtään todennäköisempi kuin mikään muukaan luku 18,3 21,8 prosentin välillä.

Juha-Pekka Raeste

Juha-Pekka Raeste HS

HUONEESSA on 140 henkilöä. Heistä pyydetään poistumaan niitä, jotka eivät aio äänestää kevään eduskuntavaaleissa.

Sata henkilöä jää huoneeseen.

"Kuinka moni teistä äänestää perussuomalaisia?", mielipidetiedustelun tekijä kysyy. 24 kättä nousee ylös.

"Hyvä", mielipidetiedustelun tekijä sanoo. "Perussuomalaisien kannatus on siis 17,9 prosenttia."

TARINA on yksinkertaistettu kuvaus siitä, miten mielipide-

Helsingin Sanomat 18.2.2011